

LOKALE 2024

ERHVERVSPRÆSTATIONER

– erhvervsudviklingen i kommunerne

IRISgroup

INDHOLD

SAMMENFATNING	3
1. INDLEDNING	4
2. SAMLET PLACERING.....	5
3. REGIONALE TOPSCORERE OG HØJDESPRINGERE.....	6
4. ARBEJDSPLADSER, INDKOMST OG PRODUKTIVITET	8
5. IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER.....	11
6. EKSPORT	14
BILAG: DATA OG METODE	17

Forsidebillede: Nupark, Holstebro

Yderligere data om lokale erhvervspræstationer

Denne publikation viser kommunernes placering på det samlede indeks og på de forskellige underindeks. Alle kommuner kan få adgang til data og analyser om bl.a.:

- Placeringer på samtlige indikatorer.
- Kommunens udvikling på indikatorer og underindeks de senere år.
- Kommunens præstationer holdt op mod fx nabokommuner.

Ønskes yderligere data om kommunernes præstationer eller mere skræddersyede analyser, så kontakt venligst partner Jens Bjerg på jb@irisgroup.dk eller tlf. 2893 8037.

IRISgroup

SAMMENFATNING

Lokale erhvervspræstationer 2024 er en årlig rapport, der rangerer alle danske kommuner på et samlet indeks over de lokale erhvervspræstationer.

Indekset bygger på 22 nøje udvalgte indikatorer, der giver et samlet overblik over udviklingen i erhvervsaktiviteten i kommunerne. På den måde giver indekset mulighed for at sammenligne præstationer på tværs af samtlige danske kommuner.

Indikatorerne er baseret på de senest tilgængelige data fra Danmarks Statistik. Dermed fokuserer indekset, i modsætning til fx DI's erhvervsklimamåling og SMVDanmarks måling af erhvervsvenlighed, på kommunernes faktiske erhvervspræstationer baseret på objektive indikatorer.

Lokale erhvervspræstationer 2024 er således et godt udgangspunkt for, at alle kommuner kan sætte sig realistiske mål for den erhvervspolitiske udvikling.

Samtidig kan indekset anvendes i en samlet evaluering af, om erhvervsfremmeindsatsen fører til faktiske forbedringer i resultaterne.

De 22 indikatorer er fordelt på tre underindeks:

1. Arbejdspladser, indkomst og produktivitet
2. Iværksætteri og vækstvirksomheder
3. Eksport

Lokale erhvervspræstationer 2024 giver indsigt i, hvordan kommunerne performer på de tre underindeks overordnet set. Desuden sætter rapporten fokus på de bedst præsterende kommuner på en udvalgt indikator inden for hver af de tre delområder.

Igen i år giver *Lokale erhvervspræstationer* et detaljeret indblik i det kommunale "vækstdanmark".

De væsentligste resultater er:

- Ballerup Kommune indtager for andet år i træk placeringen som nummer 1 på det samlede indeks. I forhold til sidste års indeks er Gladsaxe rykket frem på 2. pladsen, mens Gentofte i år ligger på 3. pladsen.
- Top-10 domineres af hovedstadskommuner, idet syv kommuner beliggende i Region Hovedstaden befinder sig i toppen af indekset. Hedensted, Ikast-Brande og Kolding Kommune udgør de resterende kommuner i top-10.
- Højdespringerne på indekset er Holstebro og Vesthimmerland, der er gået hhv. 41 og 36 pladser frem sammenlignet med sidste år. Ishøj og Solrød Kommune har ligeledes oplevet en markant fremgang på dette års indeks, mens København er gået 20 pladser frem, og nu indtager en 6. plads.
- Ballerup Kommune scorer højest på både underindekset *Arbejdspladser, indkomst og produktivitet* og underindekset *Iværksætteri og vækstvirksomheder*. Københavns Kommune er topscorer på underindekset *Eksport*.
- De ti kommuner i bunden af årets erhvervsindeks udgøres hovedsageligt af kommuner fra Region Hovedstaden og Region Sjælland. Kun tre af kommunerne i bunden af listen ligger vest for Storebælt.
- Regionale topscorere er – ud over Ballerup Kommune – Hedensted, Kolding, Rebild og Køge Kommune.

1. INDLEDNING

Lokale erhvervspræstationer 2024 giver et indblik i, hvordan erhvervslivet klarer sig i de danske kommuner.

Rapporten indeholder ligesom de tidligere år et indeks for lokale erhvervspræstationer, der er baseret på 22 udvalgte indikatorer inden for tre hovedområder:

1. Arbejdspladser, indkomst og produktivitet.
2. Iværksætteri og vækstvirksomheder.
3. Eksport.

Indekset for de lokale erhvervspræstationer er baseret på seneste data fra Danmarks Statistik, som går frem til 2022.

Formålet med Lokale erhvervspræstationer er at give kommunerne et letanvendeligt værktøj til at overvåge, hvordan det lokale erhvervsliv klarer sig, og at sammenholde præstationerne med de øvrige danske kommuner. Indekset er udviklet og finansieret af IRIS Group.

Måling af lokale erhvervspræstationer

Figur 1.1 illustrerer, at indekset er bygget op omkring tre underindeks, der hver især bygger på et antal indikatorer.

Arbejdspladser, indkomst og produktivitet dækker otte indikatorer, der bl.a. måler private arbejdspladser, erhvervsindkomst samt andelen af høj- og lavproduktive virksomheder i kommunen. Dette underindeks indgår med en vægt på 40 pct.

Iværksætteri og vækstvirksomheder dækker ti indikatorer og måler bl.a. etableringsrate¹, overlevelsesrate og jobskabelse blandt iværksættere samt andelen af virksomheder med høj vækst i kommunen. Underindekset indgår med en vægt på 40 pct. i det samlede indeks.

Eksport omfatter fire indikatorer, der bl.a. måler andelen af eksportaktive virksomheder og deres

samlede eksport. Dette underindeks indgår med en vægt på 20 pct. i det overordnede indeks.

Indekset viser, hvilke kommuner der rykker frem, og hvilke der går tilbage på ranglisten i forhold til tidligere år.

Figur 1.1. Lokale erhvervspræstationers vægtede forhold

Kilde: IRIS Group.

Sådan læser du Lokale erhvervspræstationer 2024

I kapitel 2 præsenteres den samlede rangering af alle kommuner på indekset for lokale erhvervspræstationer. Her præsenteres også topscorere og højdespringere for hver af de fem danske regioner.

Kapitel 3-6 går i dybden med erhvervspræstationerne på de tre underindeks. Først med fokus på de samlede præstationer og efterfølgende med fokus på regionale topscorere og højdespringere. Herudover giver vi eksempler på mønstre i kommunernes rangering på enkelte indikatorer.

¹ Etableringsraten er i år opgjort som antallet af nye virksomheder i det pågældende år pr. indbygger, hvor det i tidligere rapporter har været opgjort som antallet af virksomheder under 3 år pr. indbygger.

2. SAMLET PLACERING

Tabel 2.1 viser kommunernes rangering på det samlede indeks for lokale erhvervspræstationer. Kommunens placering året før er angivet i

parentes. Ballerup, Gladsaxe og Gentofte Kommune udgør top-3. Stevns, Dragør og Fredensborg Kommune ligger i bund.

Tabel 2.1. Lokale erhvervspræstationer 2024 – samlet placering

Kommune	Placering	Kommune	Placering	Kommune	Placering
Ballerup	1 (1)	Høje-Taastrup	33 (59)	Lolland	65 (60)
Gladsaxe	2 (6)	Aabenraa	34 (27)	Brønderslev	66 (65)
Gentofte	3 (2)	Esbjerg og Fanø	35 (19)	Slagelse	67 (54)
Hedensted	4 (14)	Mariagerfjord	36 (40)	Haderslev	68 (68)
Ikast-Brande	5 (7)	Vesthimmerlands	37 (73)	Odsherred	69 (53)
København	6 (26)	Horsens	38 (33)	Bornholm	70 (69)
Herlev	7 (8)	Vallensbæk	39 (37)	Furesø	71 (72)
Kolding	8 (13)	Thisted	40 (23)	Nordfyns	72 (83)
Albertslund	9 (9)	Herning	41 (47)	Helsingør	73 (62)
Rudersdal	10 (10)	Greve	42 (28)	Egedal	74 (90)
Brøndby	11 (5)	Billund	43 (44)	Frederiksberg	75 (79)
Hillerød	12 (18)	Silkeborg	44 (11)	Næstved	76 (82)
Ringkøbing-Skjern	13 (17)	Rødovre	45 (36)	Holbæk	77 (52)
Vejen	14 (20)	Aalborg	46 (35)	Vordingborg	78 (88)
Holstebro	15 (56)	Aarhus	47 (25)	Frederikssund	79 (77)
Tønder	16 (43)	Odense	48 (61)	Faaborg-Midtfyn	80 (71)
Fredericia	17 (38)	Roskilde	49 (57)	Langeland og Ærø	81 (80)
Hvidovre	18 (31)	Hjørring	50 (49)	Faxe	82 (87)
Skanderborg	19 (22)	Tårnby	51 (64)	Syddjurs	83 (66)
Rebild	20 (30)	Randers	52 (41)	Odder og Samsø	84 (70)
Vejle	21 (21)	Lejre	53 (58)	Jammerbugt	85 (91)
Varde	22 (29)	Nyborg	54 (78)	Guldborgsund	86 (84)
Lemvig	23 (34)	Skive	55 (51)	Gribskov	87 (76)
Køge	24 (3)	Assens	56 (39)	Svendborg	88 (85)
Allerød	25 (16)	Frederikshavn og Læsø	57 (45)	Halsnæs	89 (93)
Kalundborg	26 (24)	Solrød	58 (86)	Struer	90 (89)
Middelfart	27 (42)	Morsø	59 (48)	Sorø	91 (92)
Ringsted	28 (15)	Viborg	60 (67)	Fredensborg	92 (81)
Hørsholm	29 (32)	Norddjurs	61 (50)	Dragør	93 (75)
Favrskov	30 (4)	Lyngby-Taarbæk	62 (46)	Stevns	94 (94)
Glostrup	31 (12)	Sønderborg	63 (55)		
Ishøj	32 (63)	Kerteminde	64 (74)		

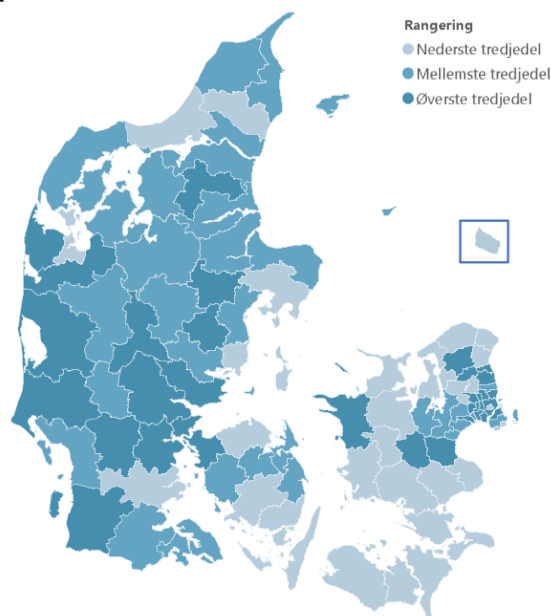
Kilde: IRIS Group pba. af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Følgende kommuner er lagt sammen: Frederikshavn og Læsø, Langeland og Ærø, Odder og Samsø, Esbjerg og Fanø.

3. REGIONALE TOPSCORERE OG HØJDESPRINGERE

På danmarkskortet nedenfor er kommunerne inddelt i tre grupper efter deres erhvervspræstationer. Kommuner i den øverste tredjedel er angivet med mørkeblåt, kommuner i den midterste tredjedel er angivet med en lysere blå, mens kommuner i den nederste tredjedel er angivet med den lyseste farve. Kasserne til højre viser topscorere og højdespringere for hver af de fem regioner.

Figur 3.1. Kommunernes samlede erhvervspræstationer

Kilde: IRIS Group.

Kommuner i den øverste tredjedel af det samlede indeks er primært koncentreret omkring Trekantområdet, Midt- og Vestjylland og København. I Syddanmark træder Kolding, Vejen og Tønder frem som kommuner med gode erhvervspræstationer, mens det samme gør sig gældende for Køge, Kalundborg og Ringsted Kommune på Sjælland.

Region Nordjylland

<i>Topscore</i>	<i>Højdespringer</i>
Rebild (20)	Vesthimmerland (+36)
Mariagerfjord (36)	Rebild (+10)
Vesthimmerlands (37)	Jammerbugt (+6)

Region Hovedstaden

<i>Topscore</i>	<i>Højdespringer</i>
Ballerup (1)	Ishøj (+31)
Gladsaxe (2)	Høje-Taastrup (+26)
Gentofte (3)	København (+20)

Region Midtjylland

<i>Topscore</i>	<i>Højdespringer</i>
Hedensted (4)	Holstebro (+41)
Ikast-Brandø (5)	Lemvig (+11)
Ringkøbing-Skjern (13)	Hedensted (+10)

Region Syddanmark

<i>Topscore</i>	<i>Højdespringer</i>
Kolding (8)	Tønder (+27)
Vejen (14)	Nyborg (+24)
Tønder (16)	Fredericia (+21)

Region Sjælland

<i>Topscore</i>	<i>Højdespringer</i>
Køge (24)	Solrød (+28)
Kalundborg (26)	Vordingborg (+10)
Ringsted (28)	Roskilde (+8)

Kommuner i den nederste tredjedel er især lokaliseret i Region Sjælland og på Fyn. Også en række kommuner i det nordlige Sjælland og det nordlige Jylland tilhører den nederste tredjedel af kommuner med relativt svage erhvervspræstationer.

Topscore og højdespringere i Nordjylland

De regionale topscore og højdespringere i Nordjylland er hhv. Rebild, Mariagerfjord og Vesthimmerlands Kommune. Rebild Kommune, der er nummer ét i Nordjylland, klarer sig især godt på underindekset for *Arbejdspladser, indkomst og produktivitet*. Her indtager kommunen en plads som nummer 20 på det samlede indeks. Mariagerfjord Kommune, der er nummer to i Nordjylland, er bedst i regionen på underindekset for *Iværksætteri og vækstvirksomheder*. Kommunen er nummer 36 på landsplan i det samlede indeks.

De kommuner, som har oplevet den største fremgang på listen, er hhv. Vesthimmerlands, Rebild og Jammerbugt Kommune. Vesthimmerlands Kommunes fremgang kan især tilskrives fremgangen på underindekset *Iværksætteri og vækstvirksomheder*. Her har Vesthimmerlands Kommune oplevet en væsentlig fremgang i andelen af højproduktive virksomheder.

Topscore og højdespringere i Midtjylland

Topscore og højdespringere i Region Midtjylland er Hedensted, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern Kommune. Hedensted Kommune er med placeringen som nummer 4 på den nationale liste den bedst placerede kommune vest for Storebælt. Kommunen scorer især højt på underindekset *Iværksætteri og vækstvirksomheder*.

Holstebro Kommune har haft den største fremgang på landsplan med 41 pladser i forhold til sidste år. Næstbedst i regionen er Lemvig og Hedensted Kommune, der har haft en fremgang på hhv. 11 og 10 placeringer. Alle tre kommuner har haft fremgang på underindeksene *Arbejdspladser, indkomst og produktivitet* og *Iværksætteri og vækstvirksomheder*. Holstebro Kommune er især gået frem på grund af en stigning i iværksætterraten, overlevelseseffekten og i andelen af højvækstvirksomheder.

Topscore og højdespringere i Syddanmark

I Region Syddanmark er de bedst præsterende kommuner Kolding, Vejen og Tønder Kommune. Kolding Kommune præsterer bedst og indtager en placering helt fremme som nummer 8 på landsplan. Alle tre regionale topscore og højdespringere ligger i den nationale top-20. Kolding Kommune klarer sig især godt på underindekset *Iværksætteri og vækstvirksomheder*.

Højdespringerne i Region Syddanmark er Tønder, Nyborg og Fredericia Kommune, der er gået mellem 21 og 27 pladser frem på et år. I alle tre kommuner har der været fremgang i alle tre underindeks.

Topscore og højdespringere i Region Sjælland

De bedst præsterende kommuner i Region Sjælland er Køge, Kalundborg og Ringsted Kommune. Alle tre kommuner ligger i top-30 på den nationale rangliste.

De regionale højdespringere er Solrød, Vordingborg og Roskilde Kommune. Solrød Kommune er rykket 28 pladser frem, mens Vordingborg og Roskilde Kommune er rykket frem med hhv. 10 og 8 pladser. For Solrød Kommune skyldes fremrykningen en markant fremgang på underindekset *Iværksætteri og vækstvirksomheder*.

Topscore og højdespringere i Region Hovedstaden

Topscore og højdespringere i Region Hovedstaden er Ballerup, Gladsaxe og Gentofte Kommune. De tre kommuner indtager også de første 3 pladser på landsplan. Disse kommuner scorer alle højt på det første underindeks vedrørende *Arbejdspladser, indkomst og produktivitet* samt underindekset vedrørende *Eksport*.

Højdespringerne i Region Hovedstaden er Ishøj, Høje-Taastrup og Københavns Kommune. Ishøj Kommune har haft den største fremgang med 31 pladser, mens Høje-Taastrup og Københavns Kommune rykkede hhv. 26 og 20 pladser frem. De tre kommuner gik frem på alle tre underindeks.

4. ARBEJDSPLADSER, INDKOMST OG PRODUKTIVITET

Et stort antal private arbejdspladser, mange højproduktive virksomheder og høj erhvervsindkomst er centrale erhvervsøkonomiske mål, der har stor betydning for det økonomiske grundlag i en kommune.

Underindeks 1 *Arbejdspladser, indkomst og produktivitet* rangerer kommunerne på baggrund af otte indikatorer på disse områder.

Arbejdspladser er opgjort som antal private fuldtidsjobs (årsværk) i kommunen i forhold til antallet af indbyggere.

Indkomst er opgjort som indbyggernes gennemsnitlige erhvervsindkomst² i de enkelte kommuner.

Andelen af høj- og lavproduktive virksomheder er afgrænset til private virksomheder og opgjort i forhold til det samlede antal private virksomheder i kommunerne.³ En virksomhed har høj produktivitet, hvis den er blandt de 25 pct. mest produktive i branchen på landsplan.

Figur 4.1 viser, at underindeks 1 indgår med en vægt på 40 pct. i det samlede indeks. Indekset dækker over fire niveauvariable, der måler situationen i dag og fire ændringsvariable, der måler udviklingen på området de seneste år.

Figuren viser også den bedst præsterende kommune for hver af de otte indikatorer og samlet for underindeks 1.

Ballerup Kommune klarer sig bedst på det samlede underindeks og har også det højeste antal årsværk pr. 1.000 indbyggere.

Topscorene på de øvrige indikatorer er hhv. Lejre, Gentofte, Lemvig, Vallensbæk og Helsingør Kommune.

Figur 4.1. Arbejdspladser, indkomst og produktivitet

Arbejdspladser, indkomst og produktivitet	Vægt
Ballerup Kommune	40%
Antal årsværk pr. 1.000 indbyggere	7%
Ballerup Kommune	
Ændring - Antal årsværk pr. 1.000 indbyggere (pct.)	3%
Lejre Kommune	
Gennemsnitlig erhvervsindkomst	7%
Gentofte Kommune	
Ændring - erhvervsindkomst (pct.)	3%
Lemvig Kommune	
Andel højproduktive virksomheder	7%
Gentofte Kommune	
Ændring - andel højproduktive virksomheder (pp.)	3%
Lejre Kommune	
Andel lavproduktive virksomheder	7%
Vallensbæk Kommune	
Ændring - andel lavproduktive virksomheder (pp.)	3%
Helsingør Kommune	

Kilde: IRIS Group.

Lemvig Kommune har oplevet den største stigning i erhvervsindkomsten, mens at Lejre Kommune både har den største ændring i antal årsværk pr. 1.000 indbyggere og i andelen af højproduktive virksomheder

Lemvig og Lejre Kommune er de eneste indikator-topscore i underindeks 1 lokaliseret uden for Region Hovedstaden.

² Erhvervsindkomst opgjort som summen af løn, virksomhedsoverskud og AMB-pligtige bidrag.

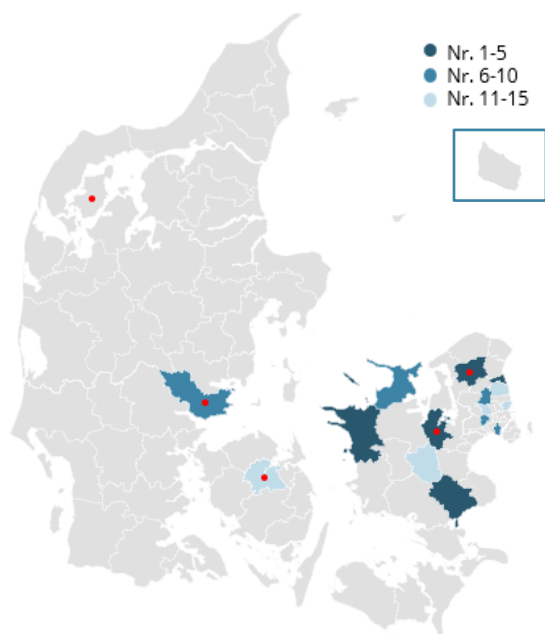
³ Andelen af hhv. høj- og lavproduktive virksomheder er opgjort som andel af kommunens virksomheder, der tilhører hhv. de 25 pct. mest høj- og lavproduktive virksomheder inden for hver branche på landsplan. Virksomhedernes produktivitet er beregnet som deres samlede salg fratrukket samlet køb per fuldtidsmedarbejder.

Eksempel – udvikling i årsværk per 1.000 indbyggere

Figur 4.2 stiller skarpt på de kommuner, som klarer sig bedst på indikatoren for privat jobskabelse. De 15 bedst performende kommuner målt på vækst i antal årsværk pr. indbyggere (jobvækst) er farvelagt.

Top-5 er farvet mørkeblå, mens kommunerne på pladserne 5-10 og 11-15 er markeret med hhv. de mellemste blå- og lyseblå farver. Endvidere er de regionale topscorere på denne indikator angivet med en rød prik.

Figur 4.2. Udvikling i årsværk per 1.000 indbyggere, 2018-19 til 2021-22

Kilde: IRIS Group.

Note: De røde prikker angiver regionale topscorere.

Danmarkskortet viser, at kommuner med den højeste jobvækst er centreret omkring København og i Region Sjælland. I Jylland er Hedensted Kommune den eneste kommune i top-15 og scorer en placering som nr. 6 med en jobvækst på 9 pct.

I Region Syddanmark er Odense Kommune med en jobvækst på 7,4 pct. den eneste kommune i top-15. Morsø Kommune er regional vinder i Region Nordjylland og indtager en placering som nr. 16 på landsplan med en jobvækst på 6,9 pct.

13 ud af top-15 kommunerne på landsplan ligger på Sjælland. Lejre Kommune er vinder i Region Sjælland og på landsplan og har oplevet en jobvækst på 15,4 pct.

De to syd- og vestsjællandske kommuner Faxe og Kalundborg tager sammen med hovedstadskommunen Hørsholm de sidste tre placeringer i top-5.

Region Sjælland er derudover repræsenteret af Odsherred Kommune i top-10 og Ringsted Kommune i top-15.

Hillerød Kommune er vinder i Region Hovedstaden og scorer en placering som nr. 3 på landsplan med en vækst på 10,7 pct. Desuden er både Hvidovre, Albertslund og Furesø Kommune i top-10 på indikatoren for privat jobskabelse.

Figur 4.2 illustrerer, at top-15 kommunerne i forhold til privat jobskabelse er fordelt jævnt over hele Sjælland. Men, som nævnt, sniger Hedensted og Odense Kommune sig med i toppen.

Samlet placering – arbejdspladser, indkomst og produktivitet

Tabel 4.1 viser kommunernes rangering på underindeks 1 *Arbejdspladser, indkomst og produktivitet*. Kommunens placering på sidste års indeks

er angivet i parentes. Ballerup, Gladsaxe og Rudersdal Kommune udgør top-3. Guldborgsund, Fredensborg og Assens Kommune ligger i bund.

Tabel 4.1. Arbejdspladser, indkomst og produktivitet – samlet placering

Kommune	Placering	Kommune	Placering	Kommune	Placering
Ballerup	1 (2)	Varde	33 (25)	Bornholm	65 (62)
Gladsaxe	2 (6)	Lemvig	34 (39)	Skive	66 (59)
Rudersdal	3 (3)	Favrskov	35 (9)	Høje-Taastrup	67 (90)
Gentofte	4 (1)	Brøndby	36 (19)	Odense	68 (77)
Vallensbæk	5 (30)	Esbjerg og Fanø	37 (45)	Viborg	69 (91)
Lejre	6 (22)	Ikast-Brande	38 (32)	Frederikshavn og Læsø	70 (16)
Vejen	7 (7)	Middelfart	39 (43)	Næstved	71 (71)
Rebild	8 (10)	Tårnby	40 (89)	Brønderslev	72 (34)
Hillerød	9 (18)	Greve	41 (17)	Dragør	73 (84)
Hørsholm	10 (23)	Solrød	42 (29)	Langeland og Ærø	74 (51)
Tønder	11 (63)	Randers	43 (57)	Jammerbugt	75 (81)
Ishøj	12 (20)	Herning	44 (55)	Haderslev	76 (67)
Holstebro	13 (24)	Aabenraa	45 (58)	Struer	77 (61)
Allerød	14 (15)	Kerteminde	46 (65)	Stevns	78 (82)
Skanderborg	15 (8)	Silkeborg	47 (13)	Morsø	79 (74)
Vesthimmerlands	16 (49)	Horsens	48 (42)	Holbæk	80 (37)
Herlev	17 (40)	Mariagerfjord	49 (50)	Svendborg	81 (76)
Kolding	18 (14)	Aalborg	50 (60)	Odder og Samsø	82 (27)
Hedensted	19 (26)	Hjørring	51 (52)	Sønderborg	83 (75)
Lyngby-Taarbæk	20 (5)	Aarhus	52 (54)	Syddjurs	84 (70)
Rødovre	21 (28)	Thisted	53 (44)	Egedal	85 (93)
Ringkøbing-Skjern	22 (21)	Norddjurs	54 (48)	Faaborg-Midtfyn	86 (68)
Glostrup	23 (31)	Frederiksberg	55 (73)	Sorø	87 (94)
Roskilde	24 (41)	Kalundborg	56 (35)	Halsnæs	88 (87)
Ringsted	25 (11)	Nyborg	57 (69)	Nordfyns	89 (83)
Køge	26 (4)	Lolland	58 (66)	Faxe	90 (92)
Billund	27 (64)	Slagelse	59 (33)	Odsherred	91 (86)
Vejle	28 (12)	Frederikssund	60 (46)	Assens	92 (80)
Hvidovre	29 (56)	Helsingør	61 (47)	Fredensborg	93 (72)
Fredericia	30 (53)	Furesø	62 (79)	Guldborgsund	94 (85)
Albertslund	31 (36)	Gribskov	63 (38)		
Københavns	32 (78)	Vordingborg	64 (88)		

Kilde: IRIS Group.

Note: Følgende kommuner er lagt sammen: Frederikshavn og Læsø, Langeland og Ærø, Odder og Samsø, Esbjerg og Fanø.

5. IVÆRKSÆTTERI OG VÆKSTVIRKSOMHEDER

I underindeks 2 *Iværksætteri og vækstvirksomheder* indgår ti indikatorer, der tilsammen giver et overblik over evnen til at skabe nye virksomheder og få mindre til at vokse.

Etableringsraten opgør antallet af nye virksomheder i året per 1.000 indbyggere.

Ud over etableringsraten måler underindeks 2 iværksætteraktivitet på overlevelseshastighed og jobskabelse. Iværksætternes overlevelseshastighed er opgjort som andel virksomheder, der er i live tre år efter, de blev etableret. Jobskabelsen er opgjort som det gennemsnitlige antal årsværk per iværksættervirksomhed tre år efter etableringsåret.

Andel vækstvirksomheder er opgjort som virksomheder med vækst i forhold til det samlede antal virksomheder i kommunen.⁴

Figur 5.1 viser, at underindeks 2 indgår med en vægt på 40 pct. i det samlede indeks. Niveauvariable indgår med en vægt på 5 pct., mens ændringsvariablene indgår med en vægt på 3 pct.

I figuren er navnet på den bedst præsterende kommune angivet for hver af de ti indikatorer og for det samlede underindeks.

Ballerup Kommune scorer højest på det samlede underindeks og er også den kommune med den højeste andel af højvækstvirksomheder.

Lemvig Kommune er topscorer på to indikatorer og er den kommune med landets største fremgang i etableringsraten. Kommunen har også den højeste overlevelseshastighed tre år efter etablering.

Gentofte Kommune har den højeste etableringsrate per 1.000 indbyggere, mens Brøndby

Kommune er topscorer på jobskabelse tre år efter etablering. Vejen Kommune har den højeste andel af virksomheder med moderat vækst.

Topscorerne på de tre resterende indikatorer er hhv. Allerød, Høje-Taastrup og Vallensbæk Kommune.

Figur 5.1. Iværksætteri og vækstvirksomheder

Iværksætteri og vækstvirksomheder	Vægt
Ballerup Kommune	40%
Etableringsrate pr. 1.000 indbyggere	5%
Gentofte Kommune	
Ændring - etableringsraten (pct.)	3%
Lemvig Kommune	
Overlevelseshastighed tre år efter etablering (pct.)	5%
Lemvig Kommune	
Ændring - overlevelseshastigheden (pp.)	3%
Vallensbæk Kommune	
Jobskabelse (ÅV) pr. virksomhed tre år efter etablering	5%
Brøndby Kommune	
Ændring - jobskabelsen (pct.)	3%
Albertslund Kommune	
Andel højvækstvirksomheder (pct.)	5%
Ballerup Kommune	
Ændring - andel højvækstvirksomheder (pp.)	3%
Høje-Taastrup Kommune	
Andel virksomheder m. moderat vækst (pct.)	5%
Vejen Kommune	
Ændring - andel virksomheder m. moderat vækst (pct.)	3%
Allerød Kommune	

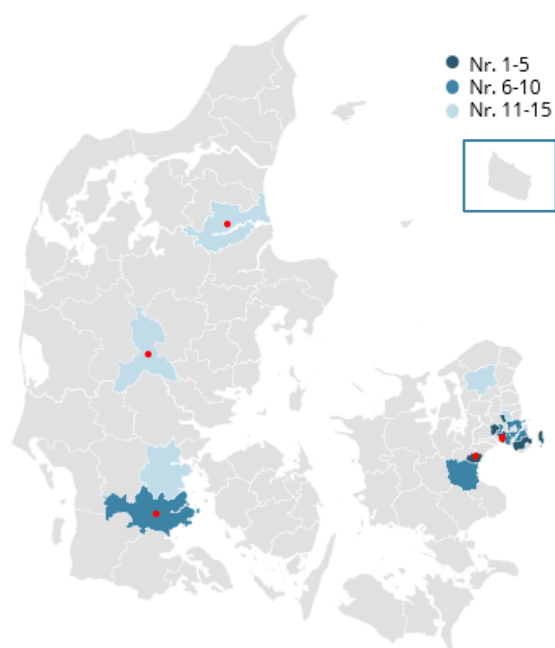
Kilde: IRIS Group.

⁴ For at komme i betragtning som vækstvirksomhed skal virksomheden have haft en absolut vækst i omsætningen på mindst 3 mio. kr. de seneste tre år. For virksomheder med 5-9 årsværk i analyseåret defineres højvækstvirksomheder ved at have en årlig omsætningsvækst på mindst 30 pct. over de seneste tre år, mens moderate vækstvirksomheder defineres ved en årlig vækst på mellem 10-30 pct. For virksomheder med 10+ årsværk i analyseåret defineres højvækstvirksomheder ved at have en årlig omsætningsvækst på mindst 20 pct. over de seneste tre år, mens moderate vækstvirksomheder defineres ved at have en årlig vækst på 10-20 pct. over de seneste tre år.

Eksempel – Jobskabelse pr. virksomhed tre år efter etablering

Figur 5.2 giver et overblik over jobskabelsen pr. virksomhed tre år efter etablering i de enkelte kommuner i de seneste år. Kommunerne er ind delt i tre grupper efter, om deres jobskabelse ligger i top-5, top-10 eller top-15 på landsplan. På landsplan er jobskabelsen pr. virksomhed 1,7 årsværk.

Figur 5.2. Jobskabelse pr. virksomhed tre år efter etablering, 2020-21

Kilde: IRIS Group.

Note: De røde prikker angiver regionale topscorere.

De 15 bedst performende kommuner målt på jobskabelse i nye virksomheder fordeler sig på alle landets fem regioner. Kommunerne i Region Hovedstaden er særligt godt repræsenterede og tager 9 ud af de 15 første pladser. Specielt er det Københavns omegnskommuner, der udmærker sig.

Mariagerfjord Kommune er regional topscorer i Region Nordjylland med en placering som nr. 15 og er en af kun fire jyske kommuner i top-15. Ikast-Brandeborg Kommune er med en plads som nr. 14 på landsplan regional topscorer i Region Midtjylland. Jobskabelsen i de to kommuner har været på 1,97 årsværk.

Den bedste kommune uden for Sjælland er Haderslev Kommune, der med en plads som nr. 9 er topscorer i Region Syddanmark og desuden er eneste jyske kommune i top-10 med en jobskabelse på 2,03 årsværk.

Brøndby, Herlev- og Albertslund Kommune er de tre højest rangerede kommuner i Region Hovedstaden og har på landsplan placeringer som hhv. nr. 1, 2 og 4. Jobskabelsen i de tre kommuner ligger fra ca. 2,3 til 2,7 årsværk.

Solrød Kommune er topscorer i Region Sjælland og indtager en placering som nr. 3 på landsplan med en jobskabelse på 2,36 årsværk. Nabokommunen Køge scorer en 10-plads og er eneste anden kommune i Region Sjælland i top-15.

Københavns Kommune er med sin 7. plads den eneste af landets store byer, der scorer en top-15 placering i forhold til jobskabelse pr. virksomhed tre år efter etablering. Hverken Aarhus, Odense, Aalborg eller Esbjerg Kommune er repræsenteret i top-15, når det kommer til jobskabelse i nye virksomheder.

Fyn, Vestjylland og Østjylland er slet ikke repræsenteret i top-15 og det samme gælder for Vest- og Sydsjælland.

Samlet placering – iværksætteri og vækstvirksomheder

Tabel 5.1 viser kommunernes rangering på underindeks 2 *Iværksætteri og vækstvirksomheder*. Kommunens placering året før er angivet i

parentes. Ballerup, Albertslund og Ikast-Brande Kommune udgør top-3. Struer, Stevns og Dragør Kommune ligger i bund.

Tabel 5.1. Iværksætteri og vækstvirksomheder – samlet placering

Kommune	Placering	Kommune	Placering	Kommune	Placering
Ballerup	1 (5)	Randers	33 (17)	Nordfyns	65 (68)
Albertslund	2 (9)	Ringkøbing-Skjern	34 (33)	Haderslev	66 (65)
Ikast-Brande	3 (3)	Allerød	35 (19)	Faaborg-Midtfyn	67 (64)
Brøndby	4 (2)	Egedal	36 (51)	Tønder	68 (58)
Hedensted	5 (12)	Rebild	37 (47)	Halsnæs	69 (87)
Herlev	6 (4)	Nyborg	38 (86)	Holbæk	70 (30)
Kolding	7 (21)	Kalundborg	39 (55)	Sorø	71 (76)
Varde	8 (23)	Esbjerg og Fanø	40 (15)	Kerteminde	72 (72)
Assens	9 (10)	Favrskov	41 (7)	Bornholm	73 (69)
Køge	10 (1)	Aarhus	42 (50)	Hørsholm	74 (59)
Holstebro	11 (75)	Brønderslev	43 (77)	Lejre	75 (62)
Lemvig	12 (28)	Solrød	44 (92)	Frederikssund	76 (84)
Vejle	13 (22)	Gentofte	45 (31)	Syddjurs	77 (42)
Høje-Taastrup	14 (39)	Herning	46 (49)	Tårnby	78 (61)
Horsens	15 (16)	Frederikshavn og Læsø	47 (66)	Helsingør	79 (57)
Hvidovre	16 (18)	Hjørring	48 (45)	Billund	80 (37)
Ringsted	17 (13)	Skive	49 (52)	Vallensbæk	81 (54)
Odense	18 (44)	Aabenraa	50 (40)	Furesø	82 (73)
Fredericia	19 (48)	Sønderborg	51 (35)	Vordingborg	83 (74)
Københavns	20 (24)	Aalborg	52 (53)	Odder og Samsø	84 (79)
Ishøj	21 (63)	Morsø	53 (20)	Lyngby-Taarbæk	85 (82)
Vejen	22 (46)	Viborg	54 (29)	Jammerbugt	86 (89)
Glostrup	23 (14)	Roskilde	55 (60)	Frederiksberg	87 (88)
Rødovre	24 (8)	Slagelse	56 (41)	Langeland og Ærø	88 (93)
Mariagerfjord	25 (56)	Vesthimmerlands	57 (78)	Svendborg	89 (83)
Skanderborg	26 (32)	Næstved	58 (71)	Fredensborg	90 (91)
Gladsaxe	27 (36)	Thisted	59 (26)	Gribskov	91 (85)
Silkeborg	28 (11)	Norddjurs	60 (43)	Struer	92 (94)
Greve	29 (27)	Rudersdal	61 (67)	Stevns	93 (90)
Middelfart	30 (38)	Lolland	62 (34)	Dragør	94 (80)
Odsherred	31 (6)	Guldborgsund	63 (70)		
Hillerød	32 (25)	Faxe	64 (81)		

Kilde: IRIS Group.

Note: Følgende kommuner er lagt sammen: Frederikshavn og Læsø, Langeland og Ærø, Odder og Samsø, Esbjerg og Fanø.

6. EKSPORT

Underindeks 3 *Eksport* rangerer kommunerne på baggrund af fire indikatorer, der belyser niveauet og udviklingen i hhv. antal eksportvirksomheder og gennemsnitlig eksportværdi per virksomhed i kommunen.

Figur 6.1 viser, hvordan underindeks 3 er bygget op i forhold til de fire indikatorer for eksport. Derudover viser figuren den bedst præsterende kommune for hver indikator og samlet for hele eksportområdet.

Underindekset for *Eksport* indgår med en vægt på 20 pct. i det samlede indeks og dækker fire variable. De to variable, der opgør niveauerne for hhv. antal eksportvirksomheder og gennemsnitlig eksportværdi, vægter 7 pct., mens de variable, der måler ændringer, indgår med en vægt på 3 pct. i underindekset.

Eksportvirksomheder er afgrænset til virksomheder, der har haft salg til udlandet. Antallet af eksportvirksomheder i kommunerne er opgjort på arbejdsstedsniveau og opgjort per 1.000 indbyggere.⁵

Eksportværdi er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrasket salg i Danmark og som gennemsnit i forhold til det samlede antal eksportvirksomheder i kommunerne. Eksportværdien er fordelt i kommunerne på baggrund af arbejdsstedernes andel af virksomhedernes samlede beskæftigelse.

Figur 6.1. Eksport

Eksport	Vægt 20%
 Københavns Kommune	
Antal arbejdssteder med eksport pr. 1.000 indb. Tønder Kommune	7%
Ændring - Arbejdssteder med eksport pr. 1.000 indb. (pct.) Hvidovre Kommune	3%
Eksportværdi pr. arbejdssted Kalundborg Kommune	7%
Ændring - Eksportværdi pr. arbejdssted (pct.) Københavns Kommune	3%

Kilde: IRIS Group.

Den bedst præsterende kommune inden for eksport er Københavns Kommune. Kommunen har også haft den største ændring inden for eksportværdi pr. arbejdssted.

Tønder Kommune ligger i top målt på antal eksportvirksomheder per 1.000 indbyggere, mens Hvidovre Kommune har haft den største fremgang i antallet af eksporterende arbejdssteder.

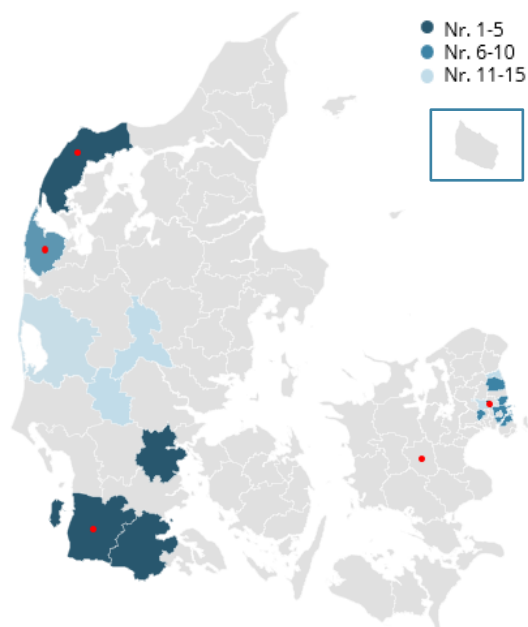
Målt på den samlede værdi, som virksomhederne i gennemsnit eksporterer for, klarer Kalundborg Kommune sig bedst.

⁵ En virksomhed kan have aktiviteter på flere arbejdssteder i samme eller flere kommuner. I denne analyse indgår hvert arbejdssted, hvorfor samme virksomhed kan tælle med flere gange.

Eksempel – Antal arbejdssteder med eksport pr. 1.000 indbyggere

I figur 6.2 er kommunerne inddelt i tre grupper efter, hvor mange eksportvirksomheder⁶ kommunen har i forhold til deres indbyggertal. I kommuner, der er farvet mørkeblå, ligger antallet af eksportvirksomheder i top-5. Kommuner markeret med den lyseste farve har en placering som nr. 11-15. I 2021-22 var der gennemsnitligt 9 virksomheder med eksport pr. 1.000 indbygger på landsplan.

Figur 6.2. Antal arbejdssteder med eksport pr. 1.000 indbyggere, 2021-22

Kilde: IRIS Group.

Note: De røde prikker angiver regionale top-scorer.

De bedst præsterende kommuner er koncentreret i det sydlige og vestlige Jylland og i Region Hovedstaden. De to sønderjyske kommuner Tønder og Aabenraa Kommune indtager 1. og 2. pladsen på landsplan. Kolding Kommune scorer en placering som nr. 5.

Thisted Kommune er topscorer i Region Nordjylland med en 3. plads på indekset. De midt- og vestjyske kommuner Lemvig, Ringkøbing-Skjern og Ikast-Brandø ligger også i top-15, hvor Lemvig Kommune med en 9. plads er regional topscorer i Region Midtjylland.

Region Sjælland har ingen kommuner i top-15. Den regionale topscorer er Ringsted Kommune, der indtager en plads som nr. 41 på denne indikator.

Herlev Kommune er med en 4. plads topscorer i Region Hovedstaden, mens Albertslund, Københavns, Gentofte og Rudersdal Kommune alle scorer placeringer i top-10.

Figur 6.2 illustrerer, at det primært er udvalgte hovedstadskommuner samt en række jyske yderkommuner, der scorer topplaceringer, når det gælder antallet af arbejdssteder med eksport pr. 1.000 indbyggere. Kolding Kommune markerer sig som den eneste større jyske kommune, der er placeret i top-10.

⁶ Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdsstedsniveau.

Samlet placering – eksport

Tabel 6.1 viser kommunernes rangering på underindeks 3 *Eksport*. Kommunens placering året før er angivet i parentes. Københavns, Gentofte

og Gladsaxe Kommune udgør top-3. Næstved, Rødovre og Stevns Kommune ligger i bund.

Tabel 6.1. Eksport – samlet placering

Kommune	Placering	Kommune	Placering	Kommune	Placering
Københavns	1 (5)	Aarhus	33 (2)	Struer	65 (67)
Gentofte	2 (1)	Allerød	34 (35)	Guldborgsund	66 (79)
Gladsaxe	3 (3)	Morsø	35 (45)	Norddjurs	67 (47)
Kalundborg	4 (7)	Skive	36 (31)	Frederiksberg	68 (41)
Ballerup	5 (4)	Mariagerfjord	37 (17)	Svendborg	69 (69)
Tønder	6 (11)	Hjørring	38 (38)	Bornholm	70 (66)
Ringkøbing-Skjern	7 (14)	Nordfyns	39 (80)	Randers	71 (63)
Ikast-Brande	8 (15)	Assens	40 (48)	Brønderslev	72 (71)
Aabenraa	9 (6)	Vejen	41 (34)	Lyngby-Taarbæk	73 (50)
Fredericia	10 (16)	Frederikshavn og Læsø	42 (39)	Helsingør	74 (72)
Thisted	11 (12)	Nyborg	43 (58)	Roskilde	75 (54)
Tårnby	12 (22)	Odense	44 (53)	Faxe	76 (64)
Middelfart	13 (33)	Fredensborg	45 (40)	Holbæk	77 (84)
Billund	14 (26)	Silkeborg	46 (44)	Syddjurs	78 (75)
Høje-Taastrup	15 (21)	Viborg	47 (60)	Jammerbugt	79 (82)
Hillerød	16 (25)	Holstebro	48 (51)	Vordingborg	80 (87)
Kolding	17 (20)	Ringsted	49 (65)	Faaborg-Midtfyn	81 (68)
Hedensted	18 (29)	Kerteminde	50 (77)	Dragør	82 (37)
Hørsholm	19 (18)	Rebild	51 (62)	Slagelse	83 (76)
Favrskov	20 (23)	Haderslev	52 (61)	Gribskov	84 (85)
Herlev	21 (13)	Vesthimmerlands	53 (74)	Sorø	85 (73)
Rudersdal	22 (9)	Køge	54 (49)	Halsnæs	86 (90)
Albertslund	23 (10)	Horsens	55 (56)	Ishøj	87 (88)
Hvidovre	24 (36)	Odsherred	56 (81)	Lejre	88 (70)
Esbjerg og Fanø	25 (27)	Varde	57 (57)	Egedal	89 (94)
Aalborg	26 (8)	Greve	58 (59)	Frederikssund	90 (83)
Brøndby	27 (24)	Furesø Kommune	59 (52)	Solrød	91 (93)
Skanderborg	28 (46)	Glostrup	60 (19)	Næstved	92 (89)
Herning	29 (28)	Vallensbæk	61 (32)	Rødovre	93 (92)
Lemvig	30 (30)	Langeland og Ærø	62 (55)	Stevns	94 (91)
Sønderborg	31 (42)	Odder og Samsø	63 (86)		
Vejle	32 (43)	Lolland	64 (78)		

Kilde: IRIS Group.

Note: Følgende kommuner er lagt sammen: Frederikshavn og Læsø, Langeland og Ærø, Odder og Samsø, Esbjerg og Fanø.

BILAG: DATA OG METODE

Dette bilag beskriver de anvendte data og metoden bag Lokale erhvervspræstationer 2024.

Data til indekset for Lokale erhvervspræstationer

Kommunernes samlede erhvervspræstationer er beregnet på baggrund af 22 indikatorer, der belyser forskellige områder af kommunernes erhvervspræstationer. Indikatorerne er baseret på en særkørsel fra Danmarks Statistiks erhvervsregistre. Registrerne omfatter Det Erhvervsstatistiske Register (ESR), Den Generelle firmastatistik og Iværksætterdatabasen. Derudover anvender publikationen oplysninger om kommunernes indbyggertal og gennemsnitlige erhvervsindkomst, der er hentet fra statistikbanken.dk.

Indikatorerne

Indikatorerne er opdelt i niveau- og ændringsvariable. Niveauvariable måler, hvordan kommunerne klarer sig på de enkelte områder på baggrund af de senest tilgængelige data, mens

ændringsvariablene måler udviklingen på området inden for de seneste år.

Niveauvariablene er beregnet som et gennemsnit for de seneste to år. Som eksempel er antallet af årsværk i kommunerne opgjort som et gennemsnit for årene 2021 og 2022.

Ændringsvariablene måler udviklingen over en fireårig periode, hvor start- og slutåret er opgjort som toårige gennemsnit.

I beregningen af kommunernes samlede erhvervspræstationer har vi valgt at lægge mest vægt på, hvordan kommunerne aktuelt præsterer på de enkelte områder. Derfor vægter niveauvariablene omtrent dobbelt så meget som ændringsvariablene i beregningen af kommunernes samlede erhvervspræstationer.

Tabel B1 på næste side giver et samlet overblik over indikatorernes vægt, dataperiode og kilde.

Tabel B1. Indikator- og kildeoversigt til Lokale erhvervspræstationer 2024

Indeks og indikatorer	Vægt i pct.	Periode	Kilde
Samlet indeks	100%		
Arbejdspladser, indkomst og produktivitet	40%		
Antal årsværk per 1.000 indb.	7%	2021-22	Særkørsel og statistikbanken
Ændring i årsværk	3%	2018-19 og 2021-22	Særkørsel og statistikbanken
Gennemsnitlig erhvervsindkomst	7%	2021-22	Statistikbanken
Ændring i gennemsnitlig erhvervsindkomst	3%	2018-19 og 2021-22	Statistikbanken
Andel højproduktive virksomheder	7%	2021-22	Særkørsel
Ændring i andelen af højproduktive virksomheder	3%	2018-19 og 2021-22	Særkørsel
Andel lavproduktive virksomheder	7%	2021-22	Særkørsel
Ændring i andelen af lavproduktive virksomheder	3%	2018-19 og 2021-22	Særkørsel
Iværksætteri og vækstvirksomheder	40%		
Antal nystartede virksomheder per 1.000 indb.	5%	2021-22	Særkørsel og statistikbanken
Ændring i iværksætterraten	3%	2018-19 og 2021-22	Særkørsel og statistikbanken
Overlevelsesrate tre år efter etablering	5%	2020-21	Særkørsel
Ændring i overlevelsesrate	3%	2017-18 og 2020-21	Særkørsel
Jobskabelse per virksomhed tre år efter etablering	5%	2020-21	Særkørsel
Ændring i jobskabelsen	3%	2017-18 og 2020-21	Særkørsel
Andel højvækstvirksomheder	5%	2021-22	Særkørsel
Ændring i andel højvækstvirksomheder	3%	2018-19 og 2021-22	Særkørsel
Andel virksomheder med moderat vækst	5%	2021-22	Særkørsel
Ændring i andel virksomheder med moderat vækst	3%	2018-19 og 2021-22	Særkørsel
Eksport	20%		Underindeks 3 - Eksport
Antal arbejdssteder med eksport per 1.000 indb.	7%	2021-22	Særkørsel og statistikbanken
Ændring i antal arbejdssteder med eksport	3%	2018-19 og 2021-22	Særkørsel og statistikbanken
Samlet eksport per eksporterende arbejdssted	7%	2021-22	Særkørsel
Ændring i samlet eksport per eksporterende arbejdssted	3%	2018-19 og 2021-22	Særkørsel

Kilde: IRIS Group.

Kommunerne

Lokale erhvervspræstationer 2024 belyser og sammenligner kommunernes erhvervspræstationer for 94 ud af de 98 danske kommuner. De fire mindre ø-kommuner Fanø Kommune, Læsø Kommune, Samsø Kommune og Ærø Kommune indgår ikke selvstændigt i datagrundlaget på grund af deres størrelse, men er kategoriseret sammen med større kommuner. Kommunerne er lagt sammen på følgende måde:

- Fanø Kommune er lagt sammen med Esbjerg Kommune.
- Læsø Kommune er lagt sammen med Frederikshavn Kommune.
- Samsø Kommune er lagt sammen med Odder Kommune.
- Ærø Kommune er lagt sammen med Lange-land Kommune.

Placering af kommunerne

Kommunernes samlede placering på indekset for erhvervspræstationer er beregnet som et vægtet gennemsnit af kommunernes samlede præstation for de tre underindeks, jf. tabel B1.

Til omskrivningen anvender vi følgende metode fra EU Kommissionens EU Innovation Index:

Normaliseret score

$$= \left(\frac{Kommune_{i,j} - Minimum_i}{Maksimum_i - Minimum_i} \right) * 100$$

For indikator i og kommune j.

Metoden omskriver en given indikator til en værdi mellem 0 og 100, hvor 0 tildeles den kommune med den laveste værdi, og 100 tildeles kommunen med den højeste værdi. De øvrige kommuner tildeles en værdi mellem 0 og 100, der svarer til afstanden til hhv. minimum- og maksimumværdierne.

Kommunernes gennemsnitlige erhvervsindkomst (underindeks 1) er karakteriseret ved, at en mindre gruppe kommuner har et meget højt indkomstniveau sammenlignet med de øvrige.

Den høje spredning ville ved anvendelse af ovenstående normaliseringsmetode betyde, at netop denne indikator ville få meget stor vægt i det samlede indeks. Derfor har vi valgt at omskrive kommunernes erhvervsindkomst alene i forhold til kommunen med den højeste, gennemsnitlige erhvervsindkomst. Det betyder, at denne indikator vægt kommer til at svare til de øvrige i indekset:

$$Normaliseret score = \left(\frac{Kommune_{i,j}}{Maksimum_i} \right) * 100$$

For indikator i og kommune j.

IRIS GROUP

CHRISTIANS BRYGGE 28, 1. SAL | DK-1559 KØBENHAVN V
IRISGROUP@IRISGROUP.DK | WWW.IRISGROUP.DK